

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5P/51/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420203540
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420203540.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. U. I., U.. XX.XX.XXXX, F. R. T. U. T., Z.. D. XXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny, Dom Svätej Alžbety, krízové stredisko pre deti a osamelých rodičov, n. o. Banská Bystrica, Ul. 9. mája 74, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov - matky U. E., U.. XX.XX.XXXX, F. R. T. XXX, D. R. E. D., Z.. G. XXX/XX a otca F. H., U.. XX.XX.XXXX, F. R. L.A., F.Č.. R. Z.. I. XX/X, L., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým Centru pre deti a rodiny, Domu Svätej Alžbety, krízovému stredisku pre deti a osamelých rodičov, n. o. Banská Bystrica, Ul. 9 mája 74 ukladá povinnosť d o č a s n e o d o v z d a ť mal. U. I., U.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra so sídlom Ul. Prílepská 6, 953 01 Zlaté Moravce na dobu šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) doručil Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) dňa 30.10.2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým žiadal, aby súd v zmysle § 325 ods. 1 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte „CSP“) a v zmysle § 367 ods. 1, 2 a 3 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte „CMP“) nariadil Centru pre deti a rodiny, Domu Svätej Alžbety, krízovému stredisku pre deti a osamelých rodičov, n. o. Banská Bystrica, Ul. 9. mája 74 (ďalej len „Centrum“) povinnosť dočasne odovzdať mal. U. I., U.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra 953 01 Zlaté Moravce, Ul. Prílepská 6 na obdobie najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa umiestnenia.

2. ÚPSVaR svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloletá U. v podmienkach Centra prejavovala výrazne problémové prejavy správania. Neprejavovala k pracovníkom Centra primeranú úctu, nerešpektovala ich, nespolupracovala. Maloletá je ťažko usmerniteľná a ľahko manipulovateľná. Vyžadovala si dlhodobejšie odborné vedenie s intenzívnym výchovným pôsobením a pevnými pravidlami s nastavením hraníc. Maloletá má diagnostikovanú adaptačnú poruchu správania a emócií s automutilačnými (sebapoškodzujúcimi) tendenciami. Dlhodobo u nej pretrváva rizikové správanie s hroziacim impulzívnym a skratovým konaním, ktoré vedie k suicídálnym pokusom. V záťažových situáciách sú u nej prítomné pocity bezradnosti, sú časté klamstvá a účelové správanie a neprijatie pomoci. Odborný tím Centra, v ktorom je maloletá umiestnená nedokázal dosiaľ použitím bežných výchovných prostriedkov primerane zvládnuť dlhodobu pretrvávajúcu problémové prejavy správania. Je preto nevyhnutne potrebné maloletej zabezpečiť odbornú diagnostiku v záujme, aby po jej absolvovaní mohol odborný tím zvoliť adekvátne metódy zvládania jej správania. UPSVaR zdôraznil, že napriek tomu, že maloletá už absolvovala pobyt v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka (na základe uznesenia súdu sp. zn. 27P/30/2020 zo dňa 09.07.2020), po jej návrate z diagnostického centra došlo k opätovnému zlyhávaniu v správaní u maloletej. Maloletá bola prichytená v izbe v spoločnosti ďalších dvoch detí ako fajčí marihuanu. V rovnaký deň ušla zo zariadenia. O deň neskôr bola do Centra

privolaná policajná hliadka z dôvodu, že maloletá odmietla dodržať karanténu. Násilím sa domáhala vyjsť z izby a bránila riaditeľke Centra uzamknúť dvere. Maloletá kričala, že v zariadení nebude a ujde, naďalej odmietala dodržiavať karanténu a odmietala užiť medikamentóznú liečbu, na ktorú je nastavená. Vyhrážala sa, že zabije pracovníkov centra. V zúrivosti rozkopala dvere na svojej izbe a znova sa u nej objavili sklony k sebapoškodzovaniu, nakoľko si rezala ruku. Privolaná bola záchranná služba a polícia. Maloletá prejavila záujem byť hospitalizovaná v psychiatrickej nemocnici Kremnica. Pre naplnený stav ale nebola prijatá.

3. V závere návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ÚPSVaR uvádza, že pobyt maloletej v diagnostickom centre plnil svoj účel. Po absolvovaní pobytu v diagnostickom centre a jej návrate do Centra sa u maloletej v krátkom čase začali objavovať výrazné výchovné problémy v podobe zneužívania návykových látok, úteku, túlania sa, sebapoškodzovania, odmietania užívania liekov, nerešpektovanie autorít a výbušných až agresívnych prejavov voči odbornému tímu centra. Maloletá nie je v „otvorenom“ režime Centra zvládnuteľná použitím bežných výchovných prostriedkov, má vážne narušený vzťah s odbornými pracovníkmi centra a odmieta ich rešpektovať. Maloletá si vyžaduje jasne vymedzené hranice, pravidlá, disciplínu, motiváciu k plneniu školských a iných povinností, pozitívny vzor a prirodzenú autoritu. Ďalšie zotrvávanie maloletej v Centre môže prispieť k ďalšiemu opätovnému zlyhávaniu maloletej v správaní, prežívaní i konaní, patologickým prejavom a zároveň môže prispieť k ohrozeniu jej samotnej, ako i pracovníkov Centra. Priaznivý vývin dieťaťa môže byť vážne narušený a vážne ohrozený, preto navrhli opakovane absolvovať pobyt maloletej v zariadení, ktoré prispeje k ochrane zdravia dieťaťa s odbornou starostlivosťou.

4. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Možno ho nariadiť, len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade konania podľa CMP aj v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, ale je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov, a zároveň splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného

opatrenia, že sa osvedčí alebo preukáže niektorý z dôvodov na jeho nariadenie. V prípade maloletých detí nepostačuje aby nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov vyplývala len z naliehavosti situácie, ale je tiež potrebná existencia skutočného záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, a pod..

12. Po oboznámení sa s obsahom spisu má súd za preukázané, že na základe uznesenia Okresného súdu Komárno pod sp. zn. 6P 8/2009-25 zo dňa 04.02.2009 (právoplatného dňa 30.06.2009) súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú U. dočasne zveril do osobnej starostlivosti H. I.K., U.. XX.XX.XXXX a M. I.O., U.. XX.XX.XXXX z dôvodu, že matka detí sa nachádzala v ústave na výkon väzby a starý otec z matkinej strany, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť maloleté deti sa o nich pre svoje vážne zdravotné problémy ďalej starať nemôže. Otec maloletej pracoval mimo bydliska a nemal záujem sa o dieťa starať.

13. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 10P 367/2009-71 zo dňa 18.12.2009 bola maloletá zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom H. I. K. M. I.. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod sp. zn. 27PPOm 1/2019-6 zo dňa 07.06.2019 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodol tak, že maloletých dočasne odňal z pestúnskej starostlivosti manželov M. I. K. H. I. a zveril ich do starostlivosti Centra. Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom sp. zn. 27P 28/2019 zo dňa 04.12.2019 odňal maloletú z pestúnskej starostlivosti manželov M. I. K. H. I. a nariadil ústavnú starostlivosť ktorú zabezpečuje Centrum. Dôvodom pre odňatie maloletých z osobnej starostlivosti pestúnov bolo oznámenie Svetu zdravia - Všeobecnej nemocnice Žiar nad Hronom a zápisnica o trestnom oznámení z Obvodného oddelenia PZ Žiar nad Hronom, z ktorej jednoznačne vyplývalo, že priaznivý fyzický, psychický i sociálny vývin maloletej môže byť vážne ohrozený. Z výpovede maloletej U. vyplývali určité závažné indicie, ktoré poukazovali na neprimerané fyzické i verbálne tresty zo strany pestúnov voči nej, ktoré môžu naplňovať znaky trestného činu páchaného na deťoch. Maloletá sa odmietla vrátiť do osobnej starostlivosti pestúnov.

14. V súčasnej dobe je maloletá umiestnená v starostlivosti Centra. Návrh kolízneho opatrovníka vzhľadom na zistené skutočnosti zo strany Centra je nutné považovať za dôvodný. Z obsahu návrhu ÚPSVaR jednoznačne vyplýva nevyhnutnosť potreby upraviť pomery účastníkov konania, a to nevyhnutnosť poskytnutia okamžitej a promptnej ochrany maloletej, zabezpečenia jej ďalšej výchovy a zdravia. Výchovné problémy ako zneužívanie návykových látok, sebapoškodzovanie, odmietanie užívania liekov, nerešpektovania autorít, výbušné a agresívne prejavy voči odbornému tímu Centra sú závažnými indikáciami, že maloletej musí byť poskytnutá odborná psychoterapeutická, psychologická, zdravotná i sociálna starostlivosť, ktorú nie je možné poskytnúť v Centre, kde je maloletá umiestnená. Maloletá členov jeho odborného tímu nerešpektuje, jej výchova nie je bez odborného prístupu zvládnuteľná. Súd má za to, že pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce bude mať priaznivý vplyv na správanie maloletej, nakoľko zo správy ÚPSVaR jednoznačne vyplýva, že režimové centrum, akým bolo aj Diagnostické centrum v Lietavskej Lúčke, v ktorom bola maloletá umiestnená v minulosti, plnilo svoj účel. Diagnostické centrum odporučilo v prípade zlyhávania v správaní a neplnenia si povinnej školskej dochádzky dlhodobejšie umiestnenie v režimovom zariadení.

15. Na záver súd dopĺňa, že Reedukačné centrum Zlaté Moravce s pobytom maloletej vyjadrili súhlas. Pobyt maloletej v diagnostickom centre s odborným prístupom je vzhľadom na správanie maloletej postupom, ktorý je v záujme dieťaťa. Bez uvedeného okamžitého zásahu súdu by mohol byť priaznivý vývin dieťaťa vážne ohrozený, preto je vhodné, aby maloletá opakovane absolvovala pobyt v režimovom zariadení, ktoré prispeje k ochrane zdravia dieťaťa s odbornou starostlivosťou.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.